

3536 NUMARALI VE H.1254 TARİHLİ KIRŞEHİR NÜFUS DEFTERİNİN TANITIMI VE DEĞERLENDİRİLMESİ

IDENTIFICATION AND EVALUATION OF POPULATION POPULATION ADDRESS WITH NUMBER 3536 AND H.1254

Doç.Dr. Ahmet GÜNDÜZ

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi, ahmetgunduz23@gmail.com, Kırşehir/Türkiye

ÖZ

Bu çalışmada, Osmanlı Devleti'nde XIX. Yüzyılda Kırşehir'de yapılan nüfus sayımı sonucunda kaydedilmiş 3536 numaralı nüfus defteri üzerinde çalışılarak kayda geçen nüfusun özellikleri hakkındaki bilgiler ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Defterde geçen mahalle ve köylerde kaydedilen tüm nüfus göz önüne alınarak değerlendirmenin yapıldığı görülmektedir.

Anahtar kelimeler: Osmanlı Devleti, Nüfus Sayımları, Kırşehir, Nüfus Defteri

ABSTRACT

In this study, in the Ottoman Empire, As a result of the population census carried out in Kırşehir in the 20th century, the population book 3536 was worked on to reveal information about the characteristics of the population in question. It is seen that the evaluation is made taking into consideration the population recorded in the neighborhood and the villages in the book.

Key words: Ottoman State, Population Censuses, Kırşehir, Population Notebook

1. GİRİŞ

Kırşehir, İç Anadolu bölgesinde Doğu-Batı, Kuzey-Güney istikametinde bulunan yolların orta kısmında yer almaktadır. Büyük şehirlere yakınlığı dolayısıyla coğrafi olarak önemli bir şehirdir. Örneğin; Kayseri merkeze 2 saat, başkent Ankara'ya 3 saat mesafede bulunmaktadır. Kırşehir'in yazılı tarihi Hititler ile başlamakla beraber bu dönemdeki adı hakkında kesin bilgiler bulunmamaktadır. 1071 tarihine kadar Hititlerden sonra sırasıyla Frigler, Persler, Yunanlılar, Romalılar ve Bizanslılar bölgede hakimiyet kurmuşlardır.

1071 Malazgirt Zaferiyle bütün Anadolu'da dolayısıyla Kırşehir'de Türk-İslam devrinin başladığı görülmektedir. Şehrin Anadolu Selçukluları zamanında kır'ın¹ orta yerinde kurulmuş olmasından dolayı yeni kurulmuş bu şehire Kırşehri adı verilmiştir. Cumhuriyetin ilk yıllarına kadar Kırşehri olarak geçen şehrin adı Cumhuriyet döneminde Kırşehir olarak değiştirilmiştir.

Kırşehir çevresinde Çukurçayır, Kındam, Dinek ve Özbağ tabir edilen bağları bulunmaktadır. Buralardan yazlık yerleri olarak eski dönemlerde faydalanılmışsa da günümüz itibarıyla normal yerleşim yerleri haline dönüşmüş durumdadırlar. Ankara vilayeti salnamesinin 1874 tarihli defa'sında "cümlesinin havası latif ve

¹ Kır: Yazı, yaban anlamında kullanılmaktadır.

*nüzhetgâh-ı ahalidir*² şeklinde geçmektedir. Adı geçen salnamede Kırşehir ile ilgili diğer bilgiler şu şekilde verilebilir³.

“Özbağlarının üst başından yani kuzey yönünden şehre doğru cereyan eden tahminen bir göz değirmen devranına kâfi ufak bir dere bağların içine girdikten itibaren iki yönünde bulunan ve dağların alt kısımlarında ortaya çıkan suların muavenetiyle mezkur dere mümkün-i mertebe mütekessir yani beş altı göz değirmen devranına kifayet edecek sularla büyüyüp iki tarafında olan bağları kâmilen suladıktan sonra çift ve tek ve taşlu elli - elli bir bab değirmeni idare ile kasabanın güneyinden akarak üç saat mesafede bulunan Kızılırmak’a vasil olur.

Kasaba içerisinde 40 adet çeşme, 22 Cami, 19 Mescit ve Melikgazi Medresesiyle diğer 4 medrese, 5 bab Hânîkâh, 10 adet sıbyan mektebi, 1 bab Ermeni mektebi ve kilisesi, çarşısında 8 bab han, 8 bab kahvehane, 2 bab bezirhane ve 400’den fazla dükkan ve kabil-i tamir 40-50 kadar dükkânı bulunan kargir-i atik 1 bab bedesten mevcuttur.

600 tarihinden sonraca yapılmış Caca Beg Camii demekle bilinen kargir 1 bab Cami-i şerif dahi çarşıya yakın ve hükümet konağı yakınında, geçen 87 senesinde yeni baştan inşa olunan 2 taburluk debboy⁴ memleketçe önemli yerlerdir.

Kasabaya 15 dk. uzaklıkta Terme adıyla bilinen kaplıcası bulunmaktadır. Ayrıca kasabanın Batı tarafında kasaba merkezine 2,5 saat mesafede Karakurt adında başka bir kaplıca daha bulunmaktadır ki suyu insan vücudunun tahammül edemeyeceği kadar sıcaktır Bu kaplıcaya gidenler (ayende ve revendegan) için 5 odayı müştemel han bulunmaktadır.

Yukarıda zikri geçen Kızılırmak kasaba merkezine 3 saat mesafede Koca Beg köyünden geçerek kasabaya 4 saat mesafede bulunan Kesikköprü adındaki köprünün altından geçer.

Bu köprünün civarında ebna-i sebil için eski dönemde inşa edilmiş bulunan kargir han⁵ kabil-i sekene değildir. Kasaba içerisinde yapılmış olan hükümet konağı mutasarrıflığa mahsus olan heyete yetmediğinden ahalinin yardımıyla yeniden derdest inşa olan konak tamamlanır ise eski konağın bir tarafı Rüşdiye mektebine ve diğer kısmının da telgrafhaneye çevrilmesi düşünülmektedir.

Kasabanın civarında adı geçen bağ ve bahçelerin havası latif olmakla ahali yaz döneminde (imkânı olanlar) genel olarak bağ ve bahçelere göçerler⁶.

Yukarıda Ankara vilayeti salnamesinde 1874 tarihinde yayımlanan bilgileri aktararak giriş kısmında Kırşehir hakkında bilgiler verdikten sonra asıl konumuz 3536 numaralı 1254 R.11. (4 Haziran 1838)⁷ tarihli nüfus defterinde Kırşehir ile ilgili bilgiler vermektir.

Osmanlı Devleti, XIX. Yüzyıla geldiğinde sultan II. Mahmut döneminde ilk defa 1831 tarihinde ülkede nüfus sayımı yapılmasına karar vererek ilk nüfus sayımını gerçekleştirmiştir. Osmanlı Devleti farklı tarihlerde diğer şehirlerinde olduğu gibi Kırşehir’de de ne kadar nüfus yaşadığına dair nüfus sayımlarını gerçekleştirmiştir⁸. Üzerinde çalıştığımız nüfus defteri Kod: Nfs.d.; Sıra Numarası 3536 ve 1254 (M.1838) tarihli. Nüfus defteri 232 sayfa ve 500 varaktan meydana gelmektedir. Defterde Kırşehir merkezde bulunan mahallelerde yaşayanlar sadece yazılmamış sayım günü evde bulunmayanlar için gittikleri yer ile ilgili notlar da alınmıştır. Örneğin; kaydedilecek kişi Nevşehir’de ise özellikle belirtilerek kayda alınmıştır. Kişiler kaydedilirken mesleği ve varsa fiziksel engelleriyle birlikte yazılmışlardır. Örneğin; sayfa 3’te “Orta boylu kır sakallı kalaycı Ahmet veled-i Hüseyin sinn 50” veya “Oğlu orta boylu sarı sakallı rençber Ali sinn 33”. Defterde merkezde bulunan mahallelerin nüfus sayımı yapıldıktan sonra bu sefer köylerin sayımına geçilmiş ise de köylerin hepsinin deftere kaydedilmediği görülmektedir.

² Ankara Vilayeti Salnamesi, Defa 3, Sene1290 (1874), Sayfa, 122-124.

³ Kısmen sadeleştirilerek verilmiştir.

⁴ Silah, diğer araç-gereçler ve kılık-kıyafet gibi askeri malzemelerin saklandığı yere verilen isim.

⁵ Burada kargir han tabiriyle günümüzde halen ayakta duran ve kötü bir restorasyon geçirmiş olan Kesikköprü Kervansaray’ı kastedilmektedir.

⁶ Ankara Vilayeti Salnamesi, Defa 3, Sene1290 (1874), Sayfa, 122-124.

⁷ <http://www.ttk.gov.tr/genel/tarih-cevirme-kilavuzu/> 5.5.2018.

⁸ Kırşehir nüfus defterlerinin sayısı hakkında kesin bir bilgi olmasa da 45-50 adet üzerinde olduğunu bilinmekte ve büyük bir kısmı da elimizde bulunmaktadır.

2. 3536 NUMARALI DEFTERE GÖRE KIRŞEHİR'DEKİ MAHALLELER VE KAYDEDİLEN NÜFUSUN ÖZELLİKLERİ

1. Mahalle Adı: Medrese

Hane Miktarı: 255

Resmi Görevliler: İmam-ı Cami Ali, İmam-ı Cami Ahmet veled-i Abdurrahman, İmam-ı mahalle Ömer veled-i Mehmet, Muhtar-ı evvel Ebubekir veled-i Osman, Muhtar-ı sani Yakup veled-i Ali

Redif Askeri: 23 kişi

Mansure Askeri: 15 kişi

1-10 yaş aralığı: 228 kişi

Meslekler: Bezzaz, Reçber, Katip, Hancı, Kahveci, Müderris, Hatip, Hattat, Hafız, Mimar, Çulha, Kalaycı, Derzi, Bubakçı, Hattat, İmam, Çiftçi Çıkırıkçı, Köşker, Berber, Değirmenci, Duvarcı, Tellal, Çilingir, Çiftçi, Hizmetkar, Bağcı, Duhancı, Manav, Çanakçı, Tüccar, Kürekçi, Amele, Koyuncu, Kebapçı, Güherçileci, Sarrac, Tüfenkçi, muallim-i Sıbyan, Nüvvab, Amele, (Meslek sahibi olanlar sayı olarak birden fazladırlar. Örneğin, Bezzazlık mesleğini yapanlar 6 kişidir).

Fiziksel Özellikler: Zenci Selim,

Yetim: 2 kişi

Lakaplar: Çalık Mustafa, Kocaoğlan, Çıplak Memiş, Deli Yusuf, Bacaksız Ali,

Engelli: 5 kişi Yekçeşm, 7 kişi İraç, 1 kişi Mefluç, 2 kişi Âma, Çolak, 2 kişi Alil

Sayım Yapıldığında Nerede Olduğu: Halep'te 1, Şam-ı Şerif'te 1, Diyar-ı aherde: 2, Ankara'da Mansure'de Firar, Nevşehir'de 1, Bursa'da 1, Der Aliyye'de 1, Adana'da 1, Gaib:1

Sayılan Nüfus: 762

Toplam Nüfus: Mahallenin ortalama nüfusu 1.275 kişidir⁹.

2. Mahalle Adı: Kayabaşı

Hane Miktarı: 295

Resmi Görevliler: İmam-ı Mahalle Mustafa veled-i Veli, Muhtar-ı sani Halil veled-i Mehmet, Muhtar-ı evvel Osman veled-i Mehmet, Vücuhan Mehmet veled-i Elhac Esad, Kolağası Mehmet Esad Redif, İmam-ı Kura Osman veled-i Abdurrahman, Nülazım-ı Redif, İmam-ı Kura Ahmet veled-i Osman, Yüzbaşı Redif, İmam-ı Kura, Topçu redif, İmam-ı kura Ali veled-i Abdullah, İmam-ı cami Mahmud, İmam-ı cami Bekir, İmam-ı Kura Mahmud, İmam-ı Cami Ali, Müderris, İmam-ı saray Hacı Ömer, İmam-ı kura Yakup, İmam-ı kura İbrahim Yüzbaşı Redif, İmam-ı Kura Veli, İmam-ı Cami Ali.

Redif Askeri: 53 (1 kişi firar)

Mansure Askeri: 42 (1 kişi firar)

1-10 yaş aralığı: 219 kişi

Meslekler: Çiftçi, Güherçileci, Katib-İ Jurnal, Katib-İ Mahkeme, Talebe İbrahim, Derzi, Amle, Hizmetkar, Çiftci, Bostancı, Kasap, Eskici, Çoban, Hancı, Bezzaz, Rençber, Kürekçi, Çulha, Değirmenci, Tüccar, Topçu, Kalaycı, Duhancı, Çilingir, Çörekçi, Kahveci, Çırac Osman, Neccar.

Lakaplar: Küt Mustafa

Engelli: Âma, Mecnun, Solak, Masru, Tat Mehmet, İrac, Meczub, Çolak, Alil, Yekçeşm 3 Kişi), Lenk (Topal) Memiş, Lenk Süleyman, Lenk Mehmet, Lenk Hüseyin, Mefluc,

Sayım Yapıldığında Nerede Olduğu: Diyar-ı Aherde 3, Bozok'ta 1, Mısır'da 1, İzmir'de 2, Der Aliyye'de 5, Bursa'da 4, Gaib,2, Rumilin'de 1.

Sayılan Nüfus: 867 kişi

⁹ Nfs.d.; 3536 Numaralı ve 1254 R.11. Tarih, Sayfa, 1-22.

Toplam Nüfus: 1475 kişi¹⁰.

3. Mahalle Adı: Kuşdilli

Hane Miktarı: 87

Resmi Görevliler: İmam-ı mahalle Ali veled-i Mustafa, Muhtar-ı evvel, Ali veled-i Mehmet, Redif, Muhtar-ı sani Ahmet veled-i Osman, Sipahi Mustafa veled-i Musa, Sipahi Halil veled-i Musa, Sipahi taburunda Osman veled-i Halil, İmam-ı kura Mehmet veled-i cafer, İmam-ı kura Bekir veled-i Hacı Mehmet, İmam-ı kura Ali veled-i Cafer, İmam Yusuf veled-i İbrahim, İmam-ı kura Abdurrahman, İmam-ı kura Ali veled-i Mehmet.

Redif Askeri: 6 kişi

Mansure Askeri: 2 kişi

1-10 yaş aralığı: 61 kişi

Meslekler: Rençber, 4 kişi Kürekçi, 1 kişi Derzi, 3 kişi Çulha, Neccar, 1 kişi Eskici, Çiftçi, Seyis, Çoban, Bezzaz, Kasap, 1 kişi Amele, Bakkal, Berber Çırağı, Bakkal.

Fiziksel Özellikler: Orta boylu kır sakallı rençber Ali veled-i Ahmed sinn 45

Uzun boylu köse sakallı Bakkal Ömer veled-i Arif sinn 33

Kısa boylu kır sakallı amele Ahmed veled-i Abdullah sinn 45.

Engelli: Irac, 3 kişi mecnun, 1 kişi mefluç, 2 kişi yekçeşm.

Sayım Yapıldığında Nerede Olduğu: Adana'da 2, Der Aliyye'de 1, Mansure'de 1, Gaib 1.

Sayılan Nüfus: 220 kişi

Toplam Nüfus: 405 kişi¹¹.

4. Mahalle Adı: Güldiken

Hane Miktarı: 76

Resmi Görevliler: Müftü-i belde Mehmet Said veled-i Mustafa, Muhzır, Kâtip, İmam-ı Cami Osman, İmam-ı kura Halil.

Redif Askeri: 24 kişi

Mansure Askeri: 3 kişi

Sipahi: 4 kişi

1-10 yaş aralığı: 62 kişi

Meslekler: Güherçileci, Dellal, Çulha 4 kişi, Çiftci 4 kişi, Seyis, Saraç, Rençber 25 kişi, Semerci, Berber, Derzi, Bakkal, Amele, Çoban

Engelli: Lenk İsmail, Yekçeşm 3 kişi, Âma, Mecnun.

Sayım Yapıldığında Nerede Olduğu: Nevşehir'de 2, Rumeli'nde 1, Konya taburunda 1, Gaib 1, Der Aliyye'de 1.

Sayılan Nüfus: 242

Toplam Nüfus: 380¹².

¹⁰ Sayfa, 23-47.

¹¹ Sayfa, 48-54.

¹² Sayfa, 55-62.

5. Mahalle Adı: Ahi Evran**Hane Miktarı:** 71**Resmi Görevliler:** İmam-ı mahalle şeyh Ömer veled-i İsmail, Muhtar-ı evvel Mehmet veled-i Ali, İmam-ı tekke Salih veled-i Ali, Müderris el-hac İbrahim Efendi veled-i Mehmet, İmam-ı kura Hüseyin veled-i Memiş, İmam-ı kura Mehmet veled-i İbrahim, İmam-ı kura Ahmet veled-i Ahmet**Redif Askeri:** 12 kişi**Mansure Askeri:** 8 kişi**1-10 yaş aralığı:** 70 kişi**Meslekler:** Rençber 10 kişi, Nalçacı, Bezzaz, Kuyumcu, müderris, Çiftçi, Derzi 2 kişi, Eskici 2 kişi, Berber, Nalbant, Neccar, Hancı, Semerci, Kalaycı, Eskici Çırağı, Bakkal.**Fiziksel Özellikler:** Orta boylu ter bıyıklı Berber Mehmet veled-i Ali sinn 65, Kısa boylu kara sakallı imam-ı kura Ahmet veled-i Ahmet sinn 40, Orta boylu kır sakallı rençber Recep veled-i Ali sinn 45, Oğlu şabb-ı emred Mehmet Ali sinn 15.**Lakaplar:** Eviki oğlu**Engelli:** Lenk Mustafa, Alil, Yekçeşm.**Sayım Yapıldığında Nerede Olduğu:** Bursa'da 1, Nevşehir'de 1, Der Aliyye'de 2, Diyar-ı aherde 1, Gaib 1 kişi.**Sayılan Nüfus:** 254**Toplam Nüfus:** 355¹³.**6. Mahalle Adı:** Nasuh Dede**Hane Miktarı:** 49**Resmi Görevliler:** Muhtar-ı sani-i mahalle Memiş veled-i Abdülkerim, İmam-ı cami Ahmet veled-i Yusuf, İmam-ı Redif hafız Mehmet.**Redif Askeri:** 4 kişi**Mansure Askeri:** 5 kişi**1-10 yaş aralığı:** 16 kişi**Meslekler:** Rençber, Çiftçi, Bostancı, İşçi, Hizmetkar, Güherçileci çırağı, Berber, Çulha.**Fiziksel Özellikler:** Orta boylu kır sakallı hizmetkar Hasan veled-i Abdullah sinn 44, Oğlu şabb-ı emred Mehmet sinn 12, Diğeri Ebubekir sinn 5, Karındaşı şabb-ı emred Mehmet veled-i Süleyman sinn 18.**Engelli:** Lenk İbrahim, Âma, Alil, Lenk Mehmet.**Sayım Yapıldığında Nerede Olduğu:** Der Aliyye'de 2 kişi, Diyar-ı aherde 1 kişi, Mansure'de gaib 1 kişi.**Sayılan Nüfus:** 95**Toplam Nüfus:** 245¹⁴.**7. Mahalle Adı:** Yenice**Hane Miktarı:** 154**Resmi Görevliler:** İmam-ı mahalle Mehmet veled-i Elhac İsmail, Muhtar-ı evvel-i mahalle Hasan veled-i Hüseyin, Mülazım-ı Redif (2 kişi), İmam-ı kura yekçeşm Mehmet, Muhtar-ı sani Ahmet veled-i Hasan, Vücuhan Ebubekir veled-i Himmet, Redif Yüzbaşı Ahmet, Yüzbaşı redif Ömer, Sipahi mülazım Ali, İmam-ı¹³ Sayfa, 63-70.¹⁴ Sayfa, 71-74.

kura Mustafa, İmam-ı kura Hüseyin veled-i Hamid, İmam-ı kura Halil, müteveli-i mahalle, Binbaşı Redif Hasan, İmam-ı kura Ömer veled-i Süleyman sinn 40.

Redif Askeri: 32 kişi

Mansure Askeri: 4 kişi, 1 kişi kayıp.

1-10 yaş aralığı: 98 kişi

Meslekler: Katib-i Redif, Emin-i defter, Rençber 10 kişi, Bakkal 2 kişi, Kalaycı, Eskici, Çiftçi, Derzi, Duhancı, Değirmenci, Nalbant, Bezzaz 4 kişi, Hizmetkar, Berber, Bubakçı, Çulha 3 kişi, Amele 2 kişi, Güherçileci, Tüccar çırağı, Kalaycı çırağı, Koyuncu, Demirci, Kasap.

Lakaplar: Emin-i belde Ömer veled-i Ali, Vücuhan Ebubekir veled-i Himmet.

Engelli: Yekçeşm 3 kişi, Lenk Recep, Topal Bekir, Lenk Ömer, Lenk Yahya, Lenk Halil, Topal Müezzın.

Sayım Yapıldığında Nerede Olduğu: Tarsus'ta 7 kişi, Der Aliyye'de Talebe 2 kişi, Der Aliyye'de 7 kişi, Bozok'ta 1 kişi, Bağdat'ta 2 kişi, Arabistan'da 1 kişi, Ankara'da 1 kişi, Mısır'da 2 kişi.

Sayılan Nüfus: 434

Toplam Nüfus: 770¹⁵.

8. Mahalle Adı: Âşık Paşa

Hane Miktarı: 129

Resmi Görevliler: İmam-ı mahalle Süleyman veled-i Ahmet, Muhtar-ı evvel Salih veled-i Mustafa, Muhtar-ı sani İsa veled-i Mehmet, İmam-ı kura Osman veled-i Hasan, Yüzbaşı Redif, Çavuş redif, İmam-ı kura Hacı Abdurrahman, Sipahi Alil Mehmet, İmam-ı kura Veli.

Redif Askeri: 34 kişi

Mansure Askeri: 16 kişi

1-10 yaş aralığı: 121 kişi

Meslekler: Demirci Ali, Saraç, Çiftçi, Bezzaz, Rençber, Çulha, Duhancı, Hizmetkar 2 kişi, Eskici 2 kişi, Çömlekçi, Berber, Kalaycı, Kahveci, Çoban 2 kişi, Seyis, Değirmenci, Çilingir, Kasap, Kalaycı Çırağı, Çoban

Lakaplar: Lek lek

Engelli: Lenk Recep, Cüce Memiş, Âma 2 kişi, Irac Ali, Yekçeşm 2 kişi, Alil, Lenk Hafız Mustafa

Sayım Yapıldığında Nerede Olduğu: Rumeli'nde Zagra'da 2 kişi, Tarsus'ta 2 kişi, Kayseri'de tahsilde 2 kişi, Bağdat'ta 1 kişi, Der Aliyye'de 4 kişi, Aksaray'da 1 kişi, Bozok'ta 1 kişi, Mansure'de Yanya'da 1 kişi, Mansure'de Belgrat'ta 1 kişi.

Sayılan Nüfus: 446

Toplam Nüfus: 645¹⁶.

3. 3536 NUMARALI DEFTERE GÖRE KIRŞEHİR'DEKİ KÖYLER VE KAYDEDİLEN NÜFUSUN ÖZELLİKLERİ

Karye Adı: Kızılca

Hane Miktarı: 48

Resmi Görevliler: İmam-ı karye müzellif sakallı Halil veled-i Ali, Muhtar-ı evvel Halil veled-i Hanefi, İmam-ı kura Musa veled-i Hüseyin.

Redif Askeri: 16 kişi.

Mansure Askeri: 8 kişi

¹⁵ Sayfa, 75-87.

¹⁶ Sayfa, 88-101.

1-10 yaş aralığı: 46 kişi

Meslekler: Çiftci 80 kişi

Engelli: Âma

Sayım Yapıldığında Nerede Olduğu: -

Sayılan Nüfus: 189

Toplam Nüfus: 240¹⁷

Karye Adı: Cemele

Hane Miktarı: 71

Resmi Görevliler: İmam-ı Karye Hüseyin veled-i Mehmet, Muhtar-ı evvel Mehmet veled-i Musa, Muhtar-ı sani Mustafa veled-i Halid

Redif Askeri: 17 kişi

Mansure Askeri: 3 kişi

1-10 yaş aralığı: 92 kişi

Meslekler: Çiftçi, Amele, Hekim, Çoban.

Lakaplar: Kezir Mehmet

Sayım Yapıldığında Nerede Olduğu: -

Sayılan Nüfus: 243 kişi

Toplam Nüfus: 355 kişi¹⁸.

Karye Adı: Caun (Çugon)

Hane Miktarı: 19

Resmi Görevliler: İmam-ı karye Osman veled-i Mustafa, Muhtar-ı evvel Ali veled-i Mustafa, Muhtar-ı sani Yunus veled-i Abdullah.

Redif Askeri: 4 kişi

Mansure Askeri: -

1-10 yaş aralığı: 17

Meslekler: Çiftçi 6 kişi.

Fiziksel Özellikler: Orta boylu ak sakallı Ahmet veled-i İsa sinn 70, Oğlu orta boylu kara sakallı Mehmet veled-i Ahmet sinn 30, Oğlu Osman sinn 3.

Sayılan Nüfus: 67

Toplam Nüfus: 95¹⁹.

Karye Adı: Çiftlik

Hane Miktarı: 11

Resmi Görevliler: ----

Redif Askeri: 3 kişi

Mansure Askeri: ----

1-10 yaş aralığı: 15

¹⁷ Sayfa, 102-107.

¹⁸ Sayfa, 108-115.

¹⁹ Sayfa, 116-118.

Meslekler: Çiftçi Rençber.

Sayılan Nüfus: 53

Toplam Nüfus: ??²⁰.

Karye Adı: Sofulu

Hane Miktarı: 19

Resmi Görevliler: İmam-ı kura İbrahim veled-i Mehmet, Muhtar-ı evvel Ömer veled-i Mustafa, Muhtar-ı sani Mustafa veled-i Kasım.

Redif Askeri: 1 kişi

Mansure Askeri: 2 kişi

1-10 yaş aralığı: 17 kişi

Meslekler: Çiftçi, Rençber, Çoban, Değirmenci.

Lakaplar: Tatar Süleyman

Sayılan Nüfus: 63 kişi

Toplam Nüfus: 95 kişi²¹.

Karye Adı: Temurlu

Hane Miktarı: 81

Resmi Görevliler: İmam-ı kura Mehmet veled-i Mehmet, Muhtar-ı evvel Battal veled-i Hüseyin, Muhtar-ı sani Mustafa veled-i İbiş.

Redif Askeri: 10 kişi

Mansure Askeri: 1 kişi

1-10 yaş aralığı: 32

Meslekler: Çiftçi, Rençber

Sayım Yapıldığında Nerede Olduğu: Diyar-ı aherde 1 kişi

Sayılan Nüfus: 128 kişi

Toplam Nüfus: 405 kişi²².

Karye Adı: Kurancılı

Hane Miktarı: 36

Resmi Görevliler: İmam-ı karye Nebi veled-i İlyas, Muhtar-ı evvel İlyas veled-i Nebi, Muhtar-ı sani Hüseyin veled-i Mehmet.

Redif Askeri: 15 kişi

Mansure Askeri: 2 kişi

1-10 yaş aralığı: 25 kişi

Meslekler: Çiftçi, Rençber

Sayılan Nüfus: 134

²⁰ Sayfa, 119-120. Defterin kaydını tutan kâtip Çiftlik köyünün hane sayısını yanlışlıkla 11 yazmıştır. Diğer köylerle mukayese edildiğinde hane sayısında problem olduğu görülmektedir.

²¹ Sayfa, 121-122.

²² Sayfa, 123-127.

Toplam Nüfus: 150²³.

Karye Adı: İsa Kocalı

Hane Miktarı: 83

Resmi Görevliler: : İmam-1 kura Mustafa veled-i İlyas, Muhtar-1 evvel Ömer veled-i İsa, Muhtar-1 sani Ömer veled-i Ömer.

Redif Askeri: 6 kişi.

Mansure Askeri: 1 kişi.

1-10 yaş aralığı: 25 kişi

Meslekler: Çiftçi, Demirci, Rençber

Sayılan Nüfus: 92

Toplam Nüfus: 415²⁴

Karye Adı: Akpınar

Hane Miktarı: 18

Resmi Görevliler: : İmam-1 karye Mehmet veled-i Ali, İmam-1 kura Süleyman veled-i Veli.

Redif Askeri: 4 kişi.

Mansure Askeri: 1 kişi

1-10 yaş aralığı: 19 kişi

Meslekler: Çiftçi, Rençber.

Sayılan Nüfus: 69 kişi

Toplam Nüfus: 90 kişi²⁵.

Karye Adı: Hamid

Hane Miktarı: 41

Resmi Görevliler: İmam-1 karye Hasan veled-i Hüseyin, Sipahi Bekir veled-i Mehmet

Redif Askeri: 8 kişi

Mansure Askeri: 2 kişi

1-10 yaş aralığı: 34 kişi

Meslekler: Çiftçi, Tekaüd, Hizmetkar.

Sayım Yapıldığında Nerede Olduğu: Diyar-1 aherde 1 kişi.

Sayılan Nüfus: 146 kişi

Toplam Nüfus: 205 kişi²⁶.

Karye Adı: Yukarı Çiftlik

Hane Miktarı: 14

Resmi Görevliler: İmam-1 karye Salih veled-i Süleyman, İmam-1 kura Süleyman veled-i Salih, Muhtar-1 sani Ali veled-i Mehmet.

²³ Sayfa, 127-131.

²⁴ Sayfa, 132-134.

²⁵ Sayfa, 135-137.

²⁶ Sayfa, 137-141.

Redif Askeri: 3 kişi

Mansure Askeri: -

1-10 yaş aralığı: 10 kişi

Meslekler: Rençber, Çiftçi, Çoban.

Lakaplar: Türkmen İbrahim, Türkmen Ali, Türkmen Abdurrahman, Türkmen Habib.

Sayılan Nüfus: 54 kişi

Toplam Nüfus: 70 kiři²⁷.

Karye Adı: Çağırkan

Hane Miktarı: 48

Resmi Görevliler: İmam-ı kura Mustafa veled-i Ahmet, Muhtar-ı evvel Osman veled-i Mustafa, Muhtar-ı sani Ömer veled-i Abdullah.

Redif Askeri: 6 kişi

Mansure Askeri: -

1-10 yaş aralığı: 48 kişi

Meslekler: Çiftçi, Rençber

Sayılan Nüfus: 186 kişi

Toplam Nüfus: 240 kiři²⁸

Karye Adı: Başköy

Hane Miktarı: 26

Resmi Görevliler: : İmam-ı karye Ali veled-i Ömer, İmam-ı kura Osman veled-i Süleyman

Redif Askeri: 1 kişi

Mansure Askeri: 3 kişi

1-10 yaş aralığı: 9 kişi

Meslekler: Çiftçi

Lakaplar: Türkmen Ahmet

Sayılan Nüfus: 66

Toplam Nüfus: 130²⁹.

Karye Adı: Ömer Hacı

Hane Miktarı: 87

Resmi Görevliler: İmam-Ali veled-i Musa, Muhtar-ı evvel Bekir veled-i Mustafa, Muhtar-ı sani Ahmet veled-i Mustafa

Redif Askeri: 22 kişi

Mansure Askeri: 4 kişi

1-10 yaş aralığı: 50 kişi

²⁷ Sayfa, 142-143.

²⁸ Sayfa, 144-149.

²⁹ Sayfa, 150-152.

Meslekler: Köyün hemen hemen hepsi Çiftçi

Sayım Yapıldığında Nerede Olduğu: Hanesinde olmayan 2 kişi

Sayılan Nüfus: 211 kişi

Toplam Nüfus: 435 kişi³⁰

Karye Adı: Tepeköy

Hane Miktarı: 31

Resmi Görevliler: -

Redif Askeri: -

Mansure Askeri: -

1-10 yaş aralığı: 9 kişi

Sayılan Nüfus: 23 kişi

Toplam Nüfus: 155 kişi³¹.

Karye Adı: Toklukeman (Toklumen)

Hane Miktarı: 56

Resmi Görevliler: İmam-ı kura Feyzullah veled-i Ahmet, Muhtar-ı evvel Mehmet veled-i Süleyman, Muhtar-ı sani Ali veled-i Ali, İmam-ı kura Osman veled-i Halis.

Redif Askeri: 17 kişi

Mansure Askeri: 3 kişi

1-10 yaş aralığı: 39 kişi

Meslekler: Güherçileci, Çiftçi (Köyün büyük çoğunluğu Çiftçi)

Sayılan Nüfus: 181 kişi

Toplam Nüfus: 280 kişi³².

Karye Adı: Yelek

Hane Miktarı: 23

Resmi Görevliler: İmam-ı karye Mehmet, Muhtar-ı evvel İbiş veled-i Eyyub, Muhtar-ı sani Mehmet veled-i Hasan.

Redif Askeri: 7 kişi

Mansure Askeri: -

1-10 yaş aralığı: 22

Meslekler: Çiftçi, Rençber.

Sayılan Nüfus: 71 kişi

Toplam Nüfus: 115 kişi³³.

³⁰ Sayfa, 153-159.

³¹ Sayfa, 160.

³² Sayfa, 161-166.

³³ Sayfa, 166-168.

Karye Adı: Benzer

Hane Miktarı: 21

Resmi Görevliler: İmam-1 Karye Salih, Muhtar-1 evvel Mustafa veled-i Alaeddin, Muhtar-1 sani Abdullah veled-i Ömer.

Redif Askeri: 5 kişi

Mansure Askeri: 1 kişi

1-10 yaş aralığı: 23

Meslekler: Çiftçi

Sayılan Nüfus: 76 kişi

Toplam Nüfus: 105 kişi³⁴

Karye Adı: Tatık

Hane Miktarı: 26

Resmi Görevliler: : İmam-1 karye Mehmet veled-i Muttalip, Muhtar-1 evvel Veli veled-i Yusuf, Muhtar-1 sani Ömer veled-i Ahmet

Redif Askeri: 7 kişi

Mansure Askeri: -

1-10 yaş aralığı: 6 kişi

Meslekler: Çiftçi, Rençber, Güherçileci, Çoban, Tekatüd

Sayılan Nüfus: 74 kişi

Toplam Nüfus: 130 kişi³⁵.

Karye Adı: Maruşa

Hane Miktarı: 32

Resmi Görevliler: İmam-1 karye Ahmet veled-i Emirze

Redif Askeri: 13 kişi

Mansure Askeri: 2 kişi

1-10 yaş aralığı: 31

Meslekler: Çiftçi

Sayılan Nüfus: 115 kişi

Toplam Nüfus: 160 kişi³⁶.

Karye Adı: Kaman

Hane Miktarı: 131

Resmi Görevliler: İmam-1 Karye Hafız Hüseyin veled-i Bekir, İmam-1 karye Bekir veled-i Yusuf.

Redif Askeri: 27 kişi

Mansure Askeri: 3 kişi

³⁴ Sayfa, 169-171.

³⁵ Sayfa, 172-173.

³⁶ Sayfa, 173-176.

1-10 yaş aralığı: 109 kişi

Meslekler: Çiftçi, Rençber, Değirmenci

Sayılan Nüfus: 425 kişi

Toplam Nüfus: 655 kişi³⁷.

Karye Adı: Müderris

Hane Miktarı: 18

Resmi Görevliler: Muhtar-ı sani İbiş veled-i Hasan

Redif Askeri: 3 kişi

Mansure Askeri: 1 kişi

1-10 yaş aralığı: 20 kişi

Meslekler: Çiftçi, Kalaycı, Rençber

Sayılan Nüfus: 58 kişi

Toplam Nüfus: 90 kişi³⁸.

Karye Adı: Temlik

Hane Miktarı: 29

Resmi Görevliler: İmam-ı karye Mehmet veled-i Mehmet, Muhtar-ı evvel Ahmet veled-i Süleyman

Redif Askeri: 3 kişi

Mansure Askeri: 1 kişi

1-10 yaş aralığı: 7 kişi

Meslekler: Çiftçi, Rençber, Güherçileci.

Sayılan Nüfus: 64 kişi

Toplam Nüfus: 145 kişi³⁹.

Karye Adı: Güzler

Hane Miktarı: 17

Resmi Görevliler: İmam-ı karye Ahmet veled-i Mehmet, Muhtar-ı karye Mehmet veled-i Mehmet.

Redif Askeri: 5 kişi

Mansure Askeri: 2 kişi

1-10 yaş aralığı: 19 kişi

Meslekler: Çiftçi, Rençber

Sayılan Nüfus: 60 kişi

Toplam Nüfus: 85 kişi⁴⁰.

³⁷ Sayfa, 177-189.

³⁸ Sayfa, 190-192.

³⁹ Sayfa, 193-194.

⁴⁰ Sayfa, 195-196.

Karye Adı: Kesikköprü

Hane Miktarı: 3

Resmi Görevliler: -

Redif Askeri: 1 kişi

Mansure Askeri:-

1-10 yaş aralığı: 1 kişi

Meslekler: Çiftçi

Sayılan Nüfus: 8 kişi

Toplam Nüfus: 15 kişi⁴¹.

Karye Adı: Mikail

Hane Miktarı: 10 kişi

Resmi Görevliler: -

Redif Askeri: 2 kişi

Mansure Askeri: -

1-10 yaş aralığı: 10 kişi

Meslekler: Çiftçi

Sayılan Nüfus: 32 kişi

Toplam Nüfus: 50 kişi⁴².

Karye Adı: Aflak

Hane Miktarı: 6 kişi

Resmi Görevliler: -

Redif Askeri: 3 kişi

Mansure Askeri: -

1-10 yaş aralığı: 5 kişi

Meslekler: Çiftçi

Sayılan Nüfus: 19 kişi

Toplam Nüfus: 30 kişi⁴³.

4. 3536 NUMARALI DEFTERE GÖRE KIRŞEHİR'DEKİ NAHIYE (LER) VE ÖZELLİKLERİ

Nahiye-i Mucur Tabi-i Kaza-i Mahalle-i Solaklı

İş bu nahiye'nin nısfı Ahi Evran Veli'nin vakfı olup, diğer nısfı Has vüzera olduğu yazılıdır.

Hane Miktarı: 202

Resmi Görevliler: İmam-ı Süleyman veled-i İbrahim, Kaza-i Müftü Abdurrahman veled-i Mehmet, İmam-ı kura Rıfkı veled-i Hamza, İmam-ı kura Mehmet veled-i Ahmet, İmam-ı kura Veli veled-i İbrahim, İmam-ı kura Hasan veled-i Ahmet, İmam veled-i Salih veled-i Ali, İmam-ı kura Osman, Sipahi Ahmet veled-i Ali, Sipahi Ali veled-i Mustafa, Sipahi Süleyman veled-i Osman,

⁴¹ Sayfa, 197.

⁴² Sayfa, 230-231.

⁴³ Sayfa, 232.

Redif Askeri: 44 kişi

Mansure Askeri: 8 kişi

1-10 yaş aralığı: 142 kişi

Meslekler: Hizmetkar, Çiftçi, eskici, Rençber, Çulha (2 kişi), Bezzaz, Demirci, Bağcı, Berber

Sayım Yapıldığında Nerede Olduğu: Der Aliyye'de 6 kişi, Asitane'de 3 kişi, Diyar-ı aherde 1 kişi

Sayılan Nüfus: 549 kişi

Toplam Nüfus: 1010 kişi⁴⁴.

Mahalle Adı: Mucur Nahiyesi Yenice Mahallesi

Hane Miktarı: 168

Resmi Görevliler: Sipahi tekaüd Abdullah, İmam Muharrem veled-i Hasan, İmam Ömer veled-i Mehmet, Sipahi Mehmet, Sipahi Mahmut veled-i Osman, Sipahi Ali veled-i Mikail, İmam Salih veled-i Mehmet, Sipahi Osman veled-i Osman, Sipahi İbrahim veled-i Mustafa, Sipahi Ahmet veled-i Abdullah, İmam Hüseyin veled-i Abbas, Sipahi Hüseyin, İmam Ahmet veled-i Mehmet, Sipahi Osman veled-i Süleyman.

Redif Askeri: 42 kişi

Mansure Askeri: 11 kişi

1-10 yaş aralığı: 150

Meslekler: Çiftçi, Bezzaz, Bağcı, Rençber, Çulha, Hizmetkar, Neccar.

Sayım Yapıldığında Nerede Olduğu: -Diyar-ı aherde 1 kişi, Der Aliyye'de 8 kişi

Sayılan Nüfus: 554

Toplam Nüfus: 840⁴⁵.

5. SONUÇ

Sonuç olarak defterde adı geçen Kırşehir mahallelerinin isimleri Medrese, Kayabaşı, Kuşdilli, Güldiken, Ahi Evran, Nasuh Dede, Aşık Paşa mahalleleri ile Mucur nahiyesi ve buraya bağlı Solaklı ve Yenice mahalleleri. Kırşehir merkezde bulunan toplam mahalle sayısı 7 adettir.

Mahallelerde yaşayanların toplam nüfusu 5.550 kişidir. Bu nüfustan yaşları 1-10 arasında olan

Yani çocuk sayılanların toplamı ise 875 kişidir. Bu duruma göre mahallelerin toplam nüfusun %15,77'si çocuktur.

Deftere kaydedilerek nüfusları sayılmış köyler Kızılca, Cemele, Kaman, Caun ?(Çoğun) Çiftlik, Sofulu, Temurlu, Kurancılı, İsa Kocalı, Akpınar, Hamit, Yukarı Çiftlik, Çağırkan, Başköy, Tepeköy, Toklukeman, Yelek, Benzer, Tatık, Maruşa, Müderris, Temlik, Güzler, Kesikköprü, Aflak Ömer Hacı ve Mikail isimlerini taşımaktadırlar. Köylerde yaşayanların toplam nüfusları 3843 kişidir. Köy nüfusundan yaşları 1-10 arasında olan yani çocuk sayılanların toplamı ise 1032 kişidir. Bu duruma göre köylerdeki toplam nüfusun %26,85'i çocuktur. Ayrıca Mucur nahiyesinin iki mahallesi olduğu ve buralarda yaşayan nüfusta değerlendirilmeye tabi tutulmuştur. Defterde toplam 9.393 kişi kaydedilmiş olup bu nüfusun 1907'sinin yaşları 1-10 arasındadır.

KAYNAKÇA

Arşiv kaynakları

Nfs.d.; Sıra Numarası 3536 ve 1254 (M.1838) tarihli Kırşehir Nüfus Defteri

Ankara Vilayeti Salnamesi, Defa 3, Sene1290 (M. 1874), Sayfa, 122-124.

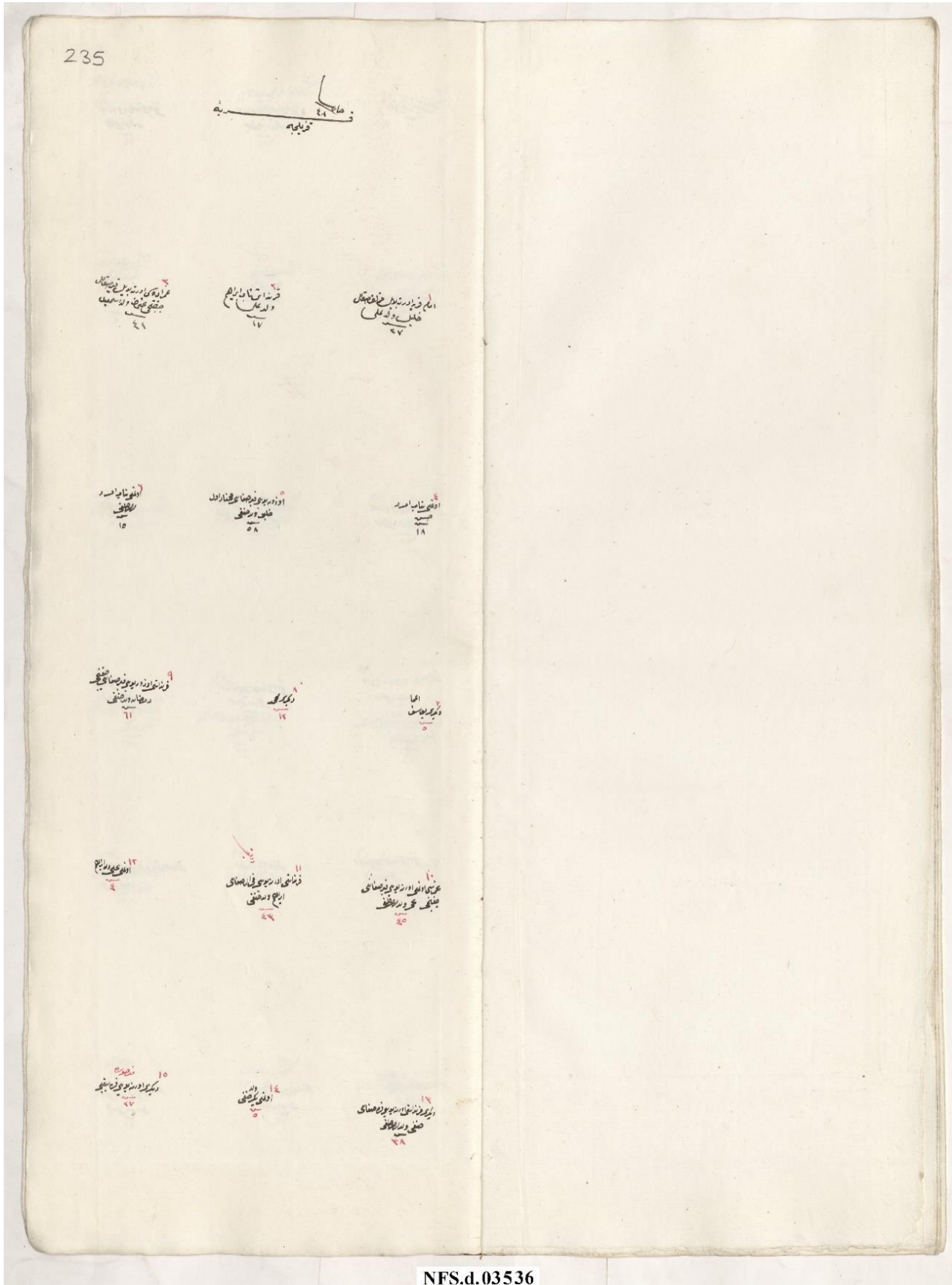
İnternet Kaynakları

⁴⁴ Sayfa, 198-213.

⁴⁵ Sayfa, 214-229.

http://www.ttk.gov.tr/genel/tarih-cevirme-kilavuzu/ 5.5.2018.

EKLER

Nfs.d.03536

Nfs.d.; 3536 Sıra Numaralı Kırşehir Nüfus Defteri, Sayfa, 102.

247

ماتل
رقمه

اداره نوبت صادره
تجدد و ترمیمی
۵۱

اداره نوبت صادره
تجدد و ترمیمی
۵۲

اداره نوبت صادره
تجدد و ترمیمی
۵۰

اداره نوبت صادره
تجدد و ترمیمی
۴۸

اداره نوبت صادره
تجدد و ترمیمی
۴۵

اداره نوبت صادره
تجدد و ترمیمی
۴۰

اداره نوبت صادره
تجدد و ترمیمی
۴۶

اداره نوبت صادره
تجدد و ترمیمی
۴۱

اداره نوبت صادره
تجدد و ترمیمی
۴۲

NFS.d.03536

Nfs.d.; 3536 Sıra Numaralı Kırşehir Nüfus Defteri, Sayfa, 108.

277

قادران

۱ اولاد محمد ۵۸	۲ اولاد محمد ۶۰	۳ اولاد محمد ۶۲
۴ اولاد محمد ۶۴	۵ اولاد محمد ۶۶	۶ اولاد محمد ۶۸
۷ اولاد محمد ۷۰	۸ اولاد محمد ۷۲	۹ اولاد محمد ۷۴
۱۰ اولاد محمد ۷۶	۱۱ اولاد محمد ۷۸	۱۲ اولاد محمد ۸۰
۱۳ اولاد محمد ۸۲	۱۴ اولاد محمد ۸۴	۱۵ اولاد محمد ۸۶
۱۶ اولاد محمد ۸۸	۱۷ اولاد محمد ۹۰	۱۸ اولاد محمد ۹۲

NFS.d.03536

Nfs.d.; 3536 Sıra Numaralı Kırşehir Nüfus Defteri, Sayfa, 123.